

Hvørjir eru mætir mentunarmenn?

Tað var eitt blað, ið nú herfyri hevði ógvuliga ósáklig og hörð orð um mentunarstandin hjá Javnaðarflokkinum.

Hesir menn, sum so taka til orða, skuldu tíkið i sin egin barm og kanna sínar egnu gerðir. Tað er lætt at seta skuldsetingar fram og kasta øðrum hetta og hatta fyri, men verri er at kenna sín egnu brek og at duga at meta seg sjálvan.

Vit kundu vænta stór andalig brøgd av monnum, ið eru á odda fyri Loysingarørsluni, men ikki eru tey komin i ljósmála. Hesir menn skuldu havt ryst heimföðisdustið av sær. Teir hava ferðast i stóru verð og nomið mentun har, og teir skuldu kasta gluggarnar upp á viðan vegg fyri okkum heimföðingunum, heima hava sitið.

Tó lítíð hevur sæst til tað. Teir hava lagt dúgliga upp i keglið heima, men eingin hevur sætt, at teir hava veitt nýggjar andaligar streymar uttan ifrá inn higar til okkara; ti hava vit ikki orsakir til at drúpa hövur niður fyri skuldsetingum teirra.

Føroyingum hevur ongantíð dámað reyp og mikil orð, men tá ið slíkt íllsint bríksl verður tveitt eftir Javnaðarmonnum, kunna teir ikki loyna seg burtur men geva andsvar.

Tað verður okkum loyvt at siga, at Javnaðarflokkurin eins og javnaðarrørslur i hinum europeisku londunum altíð hevur stuðlað mentunarvøkstrinum millum manna. Tingmenn hansara hava altíð tíkið undir at veita stuðning til andalig verk og serliga á heimligum botni.

Blaðið við øllum blaðstjórum hevur, hóast lítill rúmd hevur verið, altíð verið fúst at umrøða bókaverk, ið komin eru út i Føroyum. Ja, tað hevur hent, at »Føroya Sosial Demokrat« hevur verið einsamallur av øllum føroyskum blöðum, ið umrøtt hevur føroyska bók. Her hevur eingin mannagur verið gjørdur, ella farið hevur verið fram eftir einum trongskygdum politiskum sýni. Eisini móttøðumenn og verk teirra hevur sakliga verið metlt og dømt.

Undir krígunum hevði blaðið tiltikna síðu: Føroyar í dag stjórnad av hövundunum William Heinesen og Heðin Brú. Flestu skilamenn mettu nógv av tí, ið har varð skrivað, at vera uppi i tí besta, ið skrivað var um føroysk viðurskipti, andalig, politisk og samfelagslig.

Vit kunna siga, at tað ereingin góð „national“ gerð at styggja

burtur menn, sum hava av fullum huga tíkið lut i uppbygging Føroya. Landið er fament, og skal gott spyrjast burtur úr, mugu øll vera uppi i uppbyggingarverkinum.

Men menn, ið skira seg við nationala navninum styggja við sinum ljótu skuldsetingum og álopum sínar landsmenn burtur.

Harra *Cornelius Reinert*,
Kaldbak.

Sum eg kann ætla eftir tí stubba, tygum skrivaðu til mín fyri valið, er tað, eftir tygara áskoðan, ikki loyvt at nevna Jóannes bónda, sála, — tað er einans loyvt tykkum, ið lógu á búkinum fyri honum, og liggja tað enn. — Eg kenni ikki tygum, men eftir tí stráti tygum finnast á, kundu tygum hoyrt til teir umvendu, ið tyrptust uttan um henda mikla mann, tó hann gjørdi seg til málsgagn knæ- og ódugnabóndra — hann hín stóri framfúsi i forðum.

Nei! Vita skulu tit, at væl er maðurin Jóannes Patursson deyður — hann hvíli i friði! Men politikarin livir, alt tað hann hevur skrivað og sagt i politikki livir, og mong eru vit, ið enn minnst hvat viðferð, ið hann fekk á sinni, tá vinnuflokkurin, hetta syndanna barn, sá dagsins ljós, minnst tey hámarorð, ið hesin flokkur við sjálvum Th. Petersen á odda slongdi eftir Jóannes bónda.

Vit minnst eisini tann sorgarleik tað var, at Jóanes seinri læt seg brúka sum »etikett« hjá Tórsteini, tá hesin seinri sá seg útslignan við sinum vinnuflokki.

Og nú velja tygum og aðrar gævar loysunnarkempur henda mann, ið einki er i politikki, einans linudansari, roynir at vita hvar mestu stemmurnar eru, aldri eitt avgjört orð — neyðarlígt!

Við bestu heilsun,
vinmaður tygara SØRIN

Kunngering.

Tað verður her gjørt kunnigt, at skattaálikningin fyri Tórshavnar kommunu fyri árið 1948 er til skjals i býráðssalinum frá 4. til 15. mars i ár, báðir dagar uppiroknaðir, frá kl. 12 til 14 og frá kl. 15 til 17.

Klagur yvir skattaálikningina mugu verða sendar nevndini skrivliga áðrenn tann 18. mars i ár.

Tórshavnar líkningarnevnd,
2. mars 1948.

ØII eiga at brúka
Føroyska hondsápu
frá fabrikk OKKARA

Landspolitikkur og bygdapolitikkur.

Føroyskir politikkarar yvirhövur eru ikki komnir longur áleiðis politikki viðvikjandi enn at vera bygdapolitikkarar (lokalpolitikkarar) ella lötupolitikkarar (appartunistar).

Vit hava sæð hetta einabest, tá ið strandfaraskipið »Smiril« hevur verið til viðgerðar á Tingi. Allir Tingmenn hava verið ágrýtnir at visa á tann lut, ið bygd teirra ella valgdömi teirra, hava i nevnda skipi, sum er landsins ogn, og sum tí sjálvandi allir landsins ibúgvarar eisini eiga sin lut i. Politikkarar hava tí mangan hert á, at sjálvandi mugu allir partar av landinum njóta sitt fulla gagn av hesari felags ogn: t.v.s. at helst má »Smiril« sigla inn á hvørt pláss i landinum!

Henda meining gevur til kennar, at menn vilja ikki vera við (ella duga ikki at siggja), at stóða landsins, soleiðis sum oyggjaland okkara er spjatt, krevur, at vissir partar av landinum hava eina samferðslu, sum hinir ikki kunnu fáa part i. At henda samferðsla ikki altíð ber seg, og at tí landið, um hesir partar ikki skulu detta burtur úr samferðslugongdini oyggjanna millum, noyðist at hava og røkja slíkt far sum »Smiril«.

Henda bygdapolitiska hugsanin, henda eisinihugsan, er sjónliga komin fram nú, ið sjúkrahúsviðurskipti Føroya hava verið havd til umrøðu, og læknar hava eftir Tingsins áheitan sett fram eina heildarætlan fyri alt landið. Henda heildarætlan er nú kanska sprongd til skaðis fyri landið i síni heild, og tí at bygdapolitikkurin, lötupolitikkurin (eitt valg hevur staðið fyri), hevur stungið seg upp og fingið hövdið fyri seg.

Tað er einum skiligt, um hann ikki er læknaligur serfrøðingur, at skulu landsins sjúkrahúsviðurskipti koma i gottlag, og skulu vit sleppa undan teimum dýru og truplu ferðunum til Danmarkar, mugu vit byggja og útbúgva eitt fullfíggjað hospital og tað má liggja miðskeiðis i landinum, har fólk hava lættast at koma til og søkja mest til. Hini sjúkrahúsini mugu vera líð i hesi ætlan, og tey kunnu ikki verða bygd so (um landið skal umsita tey), at tey spreingja hövudsmálið.

Slíkar hendingar kunna eisini draga meira fram i ljósmála spurningin, hvussu langt vit eru komin ávegis sum fólk. Enn tykist tað mangan, at vit mest hugsa og gera sum einstaklingar, bygdamenn, oyggjamenn. Og ringast, at oddamenn fólksins halda hetta lyndið viðlíka.

Hin almenna ársroyndin

i Tórshavnar kommunuskúla.

Hin skrivliga royndin byrjar mánadagin hin 8. mars og hin munnliga royndin byrjar friggjadagin hin 12. mars.

Tey foreldur ella verjar, sum ikki lata skúlkskyldugu børn síni ganga i nakran skúla, har sum fyriskipað roynd verður hildin, hava ta skyldu at lata tey koma at verða hoyrd við ársroyndina i kommunuskúlanum. Til at vera til staðar við ársroyndina verða boðin foreldrin i at børnunum ella verjarnir og líkaleiðis øll, ið hava áhuga fyri skúlanum.

I 1., 2. og 3. klassa verða børn innmeldað **týsdagin 9. mars kl. 1** i skúlanum, tey eiga at hava koppaseðil við. Tey foreldur, ið ætla at lata børn i kommunuskúlan i komandi skúlaári, mega melda tey til skúlan nú alt fyri eitt (9. mars), og tey børn, ið vilja verða tikið upp i hægri klassa enn 3., mega verða roynd saman við hinum børnunum i skúlanum.

V. s.
J. Joensen.

**FØROYSK
grønsápa**

er tann besta



Valdemar Lützen.

Lastvognskoyring

Anton Arge (y) Húsabrugv

Tlf. 443